

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

484. TÄYSISTUNTO 14. JA 15. MARRASKUUTA 2012

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvosetelien kohtelun osalta”

COM(2012) 206 final – 2012/0102 CNS

(2013/C 11/06)

Esittelijä: **Viliam PÁLENÍK**

Euroopan unionin neuvosto päätti 24. toukokuuta 2012 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – neuvoston direktiivi yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvosetelien kohtelun osalta

COM(2012) 206 final – 2012/0102 CNS.

Asian valmistelusta vastannut "talous- ja rahaliitto, taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus" -erityisjasto antoi lausuntonsa 2. lokakuuta 2012.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 14.–15. marraskuuta 2012 pitämässään 484. täysistunnossa (marraskuun 14. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 116 ääntä puolesta, ei yhtään vastaan, 18:n pidättyessä äänestämästä.

1. Tiivistelmä ETSK:n päätelmistä ja suosituksista

1.1 Komissio esitti 10. toukokuuta 2012 ehdotuksensa neuvoston direktiiviksi yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvosetelien kohtelun osalta. Tavoitteena on soveltaa arvoseteleihin kattavaa, neutraalia ja avointa verotusta.

1.2 Komissio haluaa ottaa käyttöön yhteiset säännöt kaksinkertaisen verotuksen ja veronkierron rajoittamiseksi. Komissio on vakuuttunut siitä, että nykytilanteen jatkuminen lisää epätasapainoisuuksia yhtenäismarkkinoilla, mikä johtaa kilpailuvääristymiin, sillä olosuhteet eivät ole samat kaikille kyseisten markkinoiden osapuolille.

1.3 Arvosetelien käyttö on etenkin viime aikoina lisääntynyt merkittävästi. Arvosetelien erilaiset sovellukset ja käytettävät

ovat lisänneet verovelvollisuuden liittyvää monitulkintaisuutta. Kaikille jäsenvaltioille on näin ollen asetettava mahdollisimmat selkeät säännöt, jotta rajoitetaan poikkeamia yhtenäismarkkinoilla.

1.4 ETSK on tyytyväinen pyrkimykseen määrittää mahdollisimman tarkkaan arvosetelien eri muodot. Tarkoituksena on estää veronkiertoyritykset arvoseteleitä käytettäessä. Samalla säännöillä varmistetaan, etteivät arvosetelien liikkeenlaskijat ole epäedullisessa asemassa kilpailijoihinsa nähden.

1.5 ETSK suhtautuu erityisen myönteisesti komission pyrkimykseen poistaa liiallinen hallintotaakka useamman käyttötarkoituksen arvosetelien jakelussa siten, että ainoastaan lunastajan olisi maksettava veroa, sillä vain tämä tietää, milloin ja miten arvoseteli on käytetty.

1.6 Arvosetelien kohteluun liittyvien, veronmaksuvelvollisuutta koskevien sääntöjen määrittelyllä ei ole lisäarvoa, jolleivät kaikki jäsenvaltiot noudata sääntöjä. Tämän vuoksi on tärkeää, että jäsenvaltiot mukautuvat yhteisiin sääntöihin ja poistavat erilaiset vapauttavat poikkeukset, jotka vääristävät kilpailua ja heikentävät kilpailuympäristöä.

1.7 Komissio pyrkii muuttamaan alv-direktiiviä siltä osin kuin sitä sovelletaan arvoseteleihin, sillä televiestintäpalvelut laajenevat, ja etukäteen maksettu puhelinten käyttövara muodostaa suuren osan arvosetelin kokonaismäärästä.

1.8 ETSK kiinnittää huomiota useisiin seikkoihin, jotka on ratkaistava ennen direktiivin voimaantuloa. Kyse on lähinnä mahdollisista ongelmista, jotka liittyvät erilaisiin verovapautuksen raja-arvoihin yksittäisissä jäsenvaltioissa silloin, kun arvosetelit luovutetaan ilmaiseksi, sekä siirtymäsäännösten puuttumiseen ja sellaisten sääntöjen puuttumiseen, joita sovelletaan tapauksissa, joissa yhden käyttötarkoituksen arvoseteleitä ei lunasteta.

2. Lausunnon pääkohdista ja taustasta

2.1 Yhteisestä arvonnäjäjärjestelmästä 28. marraskuuta 2006 annetussa neuvoston direktiivissä 2006/112/EY vahvistetaan säännöt tavaroiden luovutushetkelle ja -paikalle, palvelujen suoritushetkelle ja -paikalle, veroperusteelle, arvonnäjäverosaatavan syntymiselle ja vähennysoikeudelle. Kyseiset säännöt eivät kuitenkaan riitä varmistamaan arvosetelien verotuksen kaikkien näkökohtien johdonmukaisuutta. Tuloksena ovat markkinoiden tasapainottomuutta, joka on riittävän vakavaa haittaamaan yhdenäismarkkinoiden moitteetonta toimintaa.

2.2 Jäsenvaltioiden välinen nykyinen koordinoimaton lähestymistapa edistää merkittävästi markkinoiden poikkeamia, ja ne on poistettava. Tästä syystä komissio ehdottaa, että otetaan käyttöön yhteiset säännöt, jotta varmistetaan varma ja yhdenmukainen kohtelu, estetään epäjohdonmukaisuudet, kilpailun vääristyminen ja kaksinkertainen verotus tai kaksinkertainen verottamattomuus sekä vähennetään veronkierron vaaraa arvosetelien käytön yhteydessä.

2.3 Arvoseteleillä on erilaisia ominaisuuksia, minkä vuoksi ne ovat verotuksen kannalta ongelmallisia. Näin ollen on eroteltava erilaiset arvosetelityypit ja laadittava selkeät säännöt, joiden perusteella erottelu tehdään.

2.4 Direktiivin tavoitteena on tehdä ero maksuvälineiden ja arvosetelien välillä sekä määrittellä arvosetelit, jotka voivat olla paperimuodossa tai sähköisessä muodossa käytettävistä riippuen. Lisäksi määritellään arvosetelien liikkeeseenlaskijan velvoitteet.

2.5 Arvoseteli on oikeus vastaanottaa tavaroita tai palveluita tai saada alennusta. Kyseiset oikeudet siirretään kuitenkin usein henkilöltä toiselle ilman että ne lunastetaan. Kun tällaisen

oikeuden perusteella suoritettua palvelua verotetaan, on kaksinkertaisen verotuksen vaaran välttämiseksi tarpeen vahvistaa, että tämän oikeuden siirtoa sekä tavaroiden tai palvelujen lunastusta olisi pidettävä yhtenä liiketoimena.

2.6 Neutraliteetin varmistamiseksi veronmaksuvelvollisuuden olisi perustuttava arvoseteliä vastaan luovutettuja tavaroita tai arvoseteliä vastaan suoritettuja palveluja koskevaan yhteiseen liiketoimeen.

2.7 Direktiivissä säädetään, että matkatoimistojen liikkeeseen laskemien arvosetelien verotus tapahtuu siinä jäsenvaltiossa, johon matkatoimisto on sijoittautunut. Jotta estetään mahdolliset yritykset siirtää verotuspaikkaa, säädöstä sovelletaan myös kyseisiä arvoseteleitä vastaan luovutettuihin tavaroihin tai suoritettuihin palveluihin.

2.8 Komissio ehdottaa niitä tapauksia varten, joissa arvosetelit kulkevat jakeluketjun läpi, että loppuarvo vahvistetaan liikkeeseenlaskuhetkellä, mikä tarkoittaa, että alv:n taso säilyy muuttumattomana usean käyttötarkoituksen arvosetelien koko jakeluprosessin ajan.

2.9 Jos verovelvollinen jakelee arvoseteleitä omissa nimissään mutta toisen henkilön puolesta, kyseisen verovelvollisen katsotaan itse vastaanottaneen ja luovuttaneen arvosetelit. Jos jakeleluun kuuluu useamman käyttötarkoituksen arvoseteleitä, joiden verotus tapahtuu vasta niiden lunastushetkellä, kaikkia jakeluketjun vaiheita olisi mukautettava, minkä vuoksi uusia verotuloja syntyisi vain vähän tai ei lainkaan. Liiallisen hallinnollisen rasituksen välttämiseksi ei pitäisi katsoa, että tällaisia arvoseteleitä jakeleva verovelvollinen on itse vastaanottanut tai luovuttanut arvosetelin.

2.10 Komissio määrittelee useamman käyttötarkoituksen arvosetelien verotuksen siinä yhteydessä kun niitä jaellaan. Jos jakelija saa voittoa myymällä arvoseteleitä toiselle jakelijalle, jakelupalvelua olisi verotettava jakelijan voittomarginaalin perusteella.

2.11 Ehdotuksessa direktiiviksi poistetaan kaikki ne jäsenvaltioiden vaatimat poikkeukset, jotka liittyvät tavaroiden luovutukseen tai palvelujen suoritukseen rajojen yli. Tällainen säännös poistaisi kaksinkertaisen verotuksen tai verottamattomuuden mahdollisuuden.

2.12 Komissio erottelee arvosetelit yhden käyttötarkoituksen arvoseteleihin ja useamman käyttötarkoituksen arvoseteleihin käyttötavasta riippuen. Yhden käyttötarkoituksen arvosetelit antavat oikeuden tavaraan tai palveluun silloin kun luovutus- tai suorituspaikka ja arvoseteliä vastaan vastaanotettu määrä on tunnettu. Yhden käyttötarkoituksen arvosetelien kohdalla alv maksetaan arvoseteliä vastaan vastaanotetusta määrästä, vaikka maksu olisi suoritettu ennen tavaroin luovutusta tai palvelun suoritusta. Useamman käyttötarkoituksen arvosetelien osalta verovelvollisuus syntyy vasta kun arvoseteli on lunastettu.

2.13 Silloin kun arvoseteleillä saadaan alennusta tavaroiden luovutuksesta tai palvelujen suorituksesta, komissio katsoo tämän tarkoittavan, että tavaroiden luovuttaja tai palvelujen suorittaja on luovuttanut tavarain tai tarjonnut palvelun arvosetelin liikkeeseenlaskijalle, jos arvoseteli lunastetaan.

2.14 Silloin kun tavaroiden tai palvelujen hinnanalennus myönnetään arvoseteliä vastaan, lunastajan katsotaan saaneen arvosetelin liikkeeseenlaskijalta korvauksen, joka muodostaa lunastajan liikkeeseenlaskijalle suorittaman myyminenestämispalvelun veroperusteen.

2.15 Useamman käyttötarkoituksen arvosetelien osalta vain arvosetelin lunastaja tietää minkälainen tavara on luovutettu tai minkälainen palvelu suoritettu ja missä ja milloin. Jotta varmistetaan, että alv maksetaan, ainoastaan lunastajan olisi oltava velvollinen maksamaan tavaroiden luovutuksesta tai palvelujen suorituksesta kannettava alv veroviranomaisille.

2.16 Komissio tarkastelee maksettavan alv:n moitteettoman soveltamisen ja kantamisen varmistamista tapauksissa, joissa arvoseteleitä jaetaan rajojen yli, jos arvosetelin jakelu muodostaa palvelusuorituksen, joka on erillään arvosetelillä hankittavasta tavaroiden luovutuksesta tai palvelujen suorituksesta.

2.17 Koska arvoseteleihin sovellettavien arvonlisäverosääntöjen yksinkertaistamista, ajantasaistamista ja yhdenmukaistamista koskevia tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, komissio on esittänyt tässä tarkasteltavan direktiivin unionin tasolla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklaa noudattaen.

3. Yleistä

3.1 ETSK on tyytyväinen komission pyrkimykseen yksinkertaistaa, yhdenmukaistaa ja ajantasaistaa arvonlisäverosääntöjä yhtenäismarkkinoilla. Koska jäsenvaltiot nykyisin soveltavat arvosetelien verotukseen omia sääntöjään, tapahtuu kaksinkertaista verotusta tai veronkiertoa, jotka vääristävät yhtenäismarkkinoita.

3.2 ETSK on tyytyväinen komission aikomukseen ulottaa alv-direktiivin soveltamisala arvoseteleihin. Komitea kehottaa komissiota kuitenkin tutkimaan lähitulevaisuudessa myös muita – kaikkea muuta kuin merkityksellisiä – tavara- ja palvelumarkkinoita, kuten kuljetukset, älypuhelimet, internet ja sosiaalinen media.

3.3 Direktiiviin tehtävissä muutoksissa ei tarkastella kuponkeja, joita käytetään samalla tavoin kuin arvoseteleitä. Jos sääntöjä muutetaan vain arvosetelien osalta, on odotettavissa, että sellaisten samantyyppisten välineiden käyttö lisääntyy, joita varten ei ole selkeästi määriteltyjä sääntöjä. Näin ollen olisi paikallaan lisätä direktiiviin käsite "kuponki" ja laatia säännöt kuponkien käsittelyä varten.

3.4 Direktiiviä muutetaan pääasiassa siksi, että arvosetelien käyttö on lisääntynyt televiestintäalalla, joka muodostaa suurimman osan arvosetelien markkinoista. ETSK suosittaa, että komissio määrittelee huolellisesti televiestintäalan arvosetelien käytön, sillä ajanmukaisten teknologioiden myötä niiden mahdolliset käyttötavat ovat hyvin laajat.

3.5 ETSK kannattaa direktiivin soveltamisalan ulottamista arvoseteleihin sovellettavaan alv:hen. Kuudennessa alv-direktiivissä⁽¹⁾ ja alv-direktiivissä⁽²⁾ ei kummassakaan säädetä sellaisten liiketoimien kohtelusta, jossa käytetään arvoseteleitä. Näin ollen ongelmat liittyvät veroperusteeseen tai liiketoimen ajankohtaan tai paikkaan. Tapauksissa, jossa arvoseteleitä jaetaan rajojen yli, on ollut liiketoimiin liittyvää epävarmuutta ja tulkintavaikeuksia sekä arvosetelien liikkeeseenlaskijoiden että jakelijoiden keskuudessa.

3.6 Yhteiset alv-säännöt hyväksyttiin vuonna 1977, ja yhtenäismarkkinoilla on nyt otettava huomioon lukuisia muutoksia, jotka ovat syntyneet ajan mittaan uusien liiketoimintakäytänteiden myötä. Tämän vuoksi on tärkeää, että alv-säännöt ajanmukaistetaan markkinatoimijoiden käytänteissä tapahtuneiden muutosten mukaisesti. Arvosetelit ja niiden verotustapa ovat yksi muutoksista, joita ei ole aiemmin ennakoitu ja joihin säännöt on nyt ulotettava.

3.7 Selkeiden sääntöjen laatiminen ratkaisee useita kysymyksiä, joista Euroopan unionin tuomioistuimen on päätettävä. Tuomioistuin on laatinut useita osittaisia suuntaviivoja aiheesta, mutta niissä ei tarjota kokonaisvaltaista ratkaisua. ETSK on näin ollen tyytyväinen sellaisten arvosetelien alv:tä koskevien ehtojen säätämiseen, joiden avulla luodaan selkeät säännöt yrityksille ja poistetaan kaksinkertainen verotus ja verottamattomuus.

3.8 ETSK on tyytyväinen yhden käyttötarkoituksen arvosetelin ja useamman käyttötarkoituksen arvosetelin määrittelyyn, sillä näin selvennetään sääntöjä, joita markkinatoimijoiden on noudatettava kyseisellä erittäin laajamittaisella alalla.

4. Erityistä

4.1 ETSK on tyytyväinen maksupalvelujen ja arvosetelien erotteluun. Komitea suhtautuu myönteisesti myös ehdotetun direktiivin 30 a artiklassa yhden käyttötarkoituksen arvosetelien, useamman käyttötarkoituksen arvosetelien ja alennussetelien välille tehtyyn eroon. Tämä laajennus tarkoittaa, että erityyppiset arvosetelit on nyt määritelty.

4.2 Olisi asetettava maksimiaika, johon mennessä kuluttajan on lunastettava arvoseteli, sillä muutoin ilmenee alv:n korvaukseen liittyviä ongelmia, jos verokannat muuttuvat.

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 77/388/ETY, annettu 17. toukokuuta 1977, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste (EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1), (nk. kuudes alv-direktiivi).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28. marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1) (nk. alv-direktiivi), jolla on korvattu kuudes alv-direktiivi 1. päivästä tammikuuta 2007.

4.3 Ehdotetussa 30 b artiklassa määritellään yhdeksi liiketoimeksi sellaisen arvosetelin hankkiminen, joka antaa oikeuden tavaroiden luovutukseen tai palvelujen suoritukseen ja sitä seuraavaan tavaraluovutukseen tai palvelusuoritukseen. Tämä on kannatettavaa, sillä näin yksinkertaistetaan veronmaksuvelvollisuuden noudattamista. Kyseinen artikla olisi myös nivottava artiklaan 74 c.

4.4 Ehdotettu 65 artikla, jossa määritellään sekä se, milloin arvonlisäverosaatava syntyy, että veroperusta, yksinkertaistaa huomattavasti yhden käyttötarkoituksen arvosetelien käyttöä.

4.5 Menettelyä on tarkennettava yhden käyttötarkoituksen arvoseteleiden osalta. Yhden käyttötarkoituksen arvoseteleitä verotetaan niiden myyntihetkellä. Jos yhden käyttötarkoituksen arvoseteliä ei kuitenkaan tällöin lunasteta, ei tällaisissa tapauksissa ole oikeutta saada korvausta verosta arvosetelin liikkeenlaskijalta, kuten tuomioistuimen päätös on vahvistanut. Liikkeenlaskija on kuitenkin jo maksanut alv:n.

4.6 On myös tarkennettava menettelyä sellaisten useamman käyttötarkoituksen arvosetelien tapauksessa, jossa jakelijalla ei ole voittomarginaalia tai se on negatiivinen ja jossa erällä jäsenvaltioilla on erilaiset veropohjat tai nollaverokanta – esimerkiksi farmaseuttiset tuotteet.

4.7 Komissio määrittää, että kun arvoseteliä lunastettaessa luovutetuista tavaroista tai suoritetuista palveluista kannetaan vero, verovelvollinen on oikeutettu vähentämään arvosetelin liikkeenlaskukustannuksista kannettavan alv:n. Olisi selvennettävä, että tällaiset alv-kustannukset ovat vähennyskelpoisia, vaikka tavaroiden luovuttajana tai palvelujen suorittajana olisi joku muu kuin arvosetelin liikkeenlaskija.

4.8 ETSK näkee mahdollisia ongelmia 74 a artiklan 1 ja 2 kohdissa, sillä hankaluuksia saattaa syntyä silloin, kun useamman käyttötarkoituksen arvoseteleitä käytetään rajojen yli. Saatava olla vaikeaa määrittää veroperustaa ja liiketoimen nimellisarvoa, jos maissa, joissa arvoseteleitä käytetään, on erilainen alv-kanta.

4.9 ETSK:n mielestä myös tarvittavat siirtymäjärjestelyt ovat ongelmallisia otettaessa käyttöön arvoseteleihin sovellettavia yhdenmukaisia verosääntöjä. Tämä koskee etenkin siirtymäjärjestelyjen voimassaoloaika, sillä monilla useamman käyttötarkoituksen arvoseteleillä on pitkä lunastusaika.

4.10 Liiallista hallinnollista räsitusta saattaa syntyä silloin, kun liiketoimen osia toteutetaan eri jäsenvaltioissa. Yhtenä esimerkkinä mainittakoon etukäteen maksetun televiestinnän käyttövaran osittainen käyttö eri jäsenvaltioissa.

4.11 Useita kysymyksiä nousee esiin myös silloin, kun arvoseteleitä annetaan tavaroiden tai palvelujen myynninedistämistarkoituksessa. Tässä tapauksessa niitä ei useinkaan lunasteta tai ne lunastetaan liikkeenlaskijan tietämättä, mikä vaikeuttaa niiden verotusta.

4.12 Useat jäsenvaltiot ovat tällä hetkellä asettaneet raja-arvoja tavaroiden ja palvelujen myynninedistämiseen tarkoitettujen arvosetelien verottomuudelle. Kyseiset rajat vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioiden markkinoiden taloudellisesta suorituskyvystä ja koosta riippuen. Näiden maiden olisi poistettava tällaiset verovapaudet vääristymien välttämiseksi yhtenäismarkkinoilla. Näin yritykset eivät voisi spekuloida pyrkiessään optimoimaan verovelvollisuuttaan tuottamalla ja jakelemalla myynninedistämiseen tarkoitettuja arvoseteleitä maissa, joissa arvoseteleihin sovelletaan verovapausrajoja. Vaikka raja-arvo voitaisiinkin säilyttää, sen olisi oltava sama kaikille ja sitä olisi todennäköisesti sovellettava vain arvoseteleihin, sillä yleinen raja-arvo myynninedistämisineistolle aiheuttaisi ongelmia.

4.13 ETSK odottaa, että yhteisten sääntöjen käyttöönotto kaikissa jäsenvaltioissa ja veronkiertomahdollisuuksien poistaminen lisää arvoseteleistä kannettavan alv:n määrää ja näin ollen jäsenvaltioiden verotuloja ja vahvistaa tämän verotusmuodon soveltamisalaa, neutraaliutta ja avoimuutta. Direktiivin muuttaminen vaikuttaa näin ollen ETSK:n odotusten mukaan myönteisesti Euroopan unionin talousarvioon, vaikkakin vaikutusta on hyvin vaikea arvioida määrällisesti.

4.14 Tavaroiden luovutukseen tai palvelujen suoritukseen oikeuttavien arvosetelien – tai alennussetelien – käyttö on lisääntynyt merkittävästi etenkin viime vuosina. Kyseisten arvosetelien tyypit ja käyttötavat laajenevat jatkuvasti, ja tämä kehitys tulee epäilemättä jatkumaan. Näin ollen on todennäköistä, että tarvitaan uusia sääntöjä sellaisia uudentyyppisiä arvoseteleitä varten, joiden käyttötarkoitusta ei ole selkeästi määritelty.

Bryssel 14. marraskuuta 2012

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON